ROZHODNUTÍ

ROZHODNUTÍ RADY (SZBP) 2017/1252

ze dne 11. července 2017,

na podporu posílení chemické bezpečnosti a chemického zabezpečení na Ukrajině v souladu s prováděním rezoluce Rady bezpečnosti OSN č. 1540 (2004) o nešíření zbraní hromadného ničení a jejich nosičů

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o Evropské unii, a zejména na čl. 28 odst. 1 a čl. 31 odst. 1 této smlouvy,

s ohledem na návrh vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Evropská rada přijala dne 12. prosince 2003 strategii EU proti šíření zbraní hromadného ničení, která obsahuje v kapitole II seznam opatření k boji proti tomuto šíření, jež mají být přijata v Unii i ve třetích zemích.

(2) Unie tuto strategii aktivně provádí a opatření uvedená v kapitole III uvádí v účinnost, zejména uvolňováním finančních zdrojů na podporu konkrétních projektů řízených mnohostrannými institucemi, poskytováním technické a odborné pomoci státům, pokud jde o celou řadu opatření pro nešíření zbraní, a podporou úlohy Rady bezpečnosti OSN.

(3) Dne 28. dubna 2004 přijala Rada bezpečnosti OSN rezoluci č. 1540 (2004) (dále jen „rezoluce č. 1540 (2004)“), která je prvním mezinárodním nástrojem, jenž se jednotným a komplexním způsobem zabývá zbraněmi hromadného ničení, jejich nosiči a souvisejícími materiály. Rezoluce č. 1540 (2004) stanoví pro všechny státy závazné povinnosti, jejichž cílem je zabránit nestátním subjektům v získání přístupu k takovým zbraním a souvisejícímu materiálu a od získání takového přístupu je odradit. Rada bezpečnosti OSN v rezoluci č. 1540 (2004) rovněž rozhodla, že všechny státy musí přijmout a uplatňovat účinná opatření pro zavedení vnitrostátních kontrol s cílem zamezit šíření jaderných, chemických nebo biologických zbraní a jejich nosičů, a to i zavedením vhodných kontrol souvisejících materiálů.

(4) Všeobecné přistoupení k Úmluvě o chemických zbraních a rezoluci č. 1540 (2004), jakož i jejich plné provádění jsou pro Ukrajinu, zejména v kontextu jejího nestálého členství v Radě bezpečnosti OSN v období 2016–2017, jedny z hlavních priorit v oblasti nešíření zbraní hromadného ničení.

(5) Dohoda o přidružení mezi Evropskou unií a Evropským společenstvím pro atomovou energii a jejich členskými státy na straně jedné a Ukrajinou na straně druhé (dále jen „dohoda o přidružení“) ([1]) byla podepsána dne 21. března a 27. června 2014. Dohoda o přidružení, která mimo jiné stanoví urychlenou harmonizaci právních předpisů Ukrajiny s příslušnými právními předpisy Unie, včetně odstranění veškerých překážek bránících komplexnímu provádění rezoluce č. 1540 (2004). Části dohody o přidružení jsou prozatímně prováděny od listopadu 2014 a ledna 2016.

(6) V souladu s plánem ukrajinské vlády na období 2014–2017 týkajícím se provádění dohody o přidružení se Ukrajina zavázala vypracovat předpisy pro kontrolu závažných havárií s přítomností nebezpečných látek. Kabinet ministrů Ukrajiny rovněž rozhodl, že chemická bezpečnost a chemické zabezpečení budou posíleny prostřednictvím legislativních a regulačních opatření, jež budou vypracovány v oblasti dodržování požadavků na bezpečné zacházení s nebezpečnými chemickými látkami a v oblasti prevence nedovoleného uvádění nebezpečných chemických výrobků na trh.

([1]) Dohoda o přidružení mezi Evropskou unií a Evropským společenstvím pro atomovou energii a jejich členskými státy na jedné straně a Ukrajinou na straně druhé (Úř. věst. L 161, 29.5.2014, s. 3).

(7) Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE) za podpory Úřadu OSN pro otázky odzbrojení (UNODA), Svazu chemického průmyslu Ukrajiny (UCU) a Mezinárodního střediska pro chemickou bezpečnost a zabezpečení (ICCSS) uspořádala ve dnech 11. až 12. prosince 2014 v Kyjevě vnitrostátní jednání u kulatého stolu na téma „Schopnosti v oblasti chemické bezpečnosti a zabezpečení na Ukrajině a vypracování integrovaného programu chemické bezpečnosti a zabezpečení na Ukrajině, včetně podpory provádění rezoluce č. 1540 (2004)“. Při jednáních u kulatého stolu se setkala celá řada zúčastněných stran z Ukrajiny i mezinárodní partneři a výsledek této akce byl stvrzen schválením souboru doporučení.

(8) Ve dnech 24. až 26. února 2015 se ve Vídni konalo zasedání hlavních zúčastněných stran a mezinárodních partnerů věnované vypracování integrovaného programu chemické bezpečnosti a zabezpečení na Ukrajině, včetně podpory provádění rezoluce č. 1540 (2004). Účastníci z Ukrajiny se dohodli na plánu pro program chemické bezpečnosti a zabezpečení na Ukrajině.

(9) V tomto rámci vypracoval sekretariát OBSE v úzké spolupráci s příslušnými orgány Ukrajiny návrhy projektů, které byly předloženy Unii za účelem financování prostřednictvím rozpočtu SZBP.

(10) Technickým prováděním projektů prováděných v rámci tohoto rozhodnutí by měl být pověřen sekretariát OBSE,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

1. Za účelem podpory míru a bezpečnosti, jakož i účinného multilateralismu na celosvětové i regionální úrovni sleduje Unie tyto cíle:

a) podpora míru a bezpečnosti v sousedství Unie omezováním hrozby, již představuje nedovolený obchod s kontrolovanými a toxickými chemickými látkami v zemích OBSE, zejména na Ukrajině;

b) podpora účinného multilateralismu na regionální úrovni podporováním činnosti OBSE zaměřené na posílení kapacit příslušných orgánů na Ukrajině s cílem předcházet nedovolenému obchodu s kontrolovanými a toxickými chemickými látkami, a to v souladu se závazky podle rezoluce č. 1540 (2004).

2. K dosažení cíle uvedeného v odstavci 1 přijme Unie tato opatření:

a) zlepšení regulačního systému Ukrajiny v oblasti chemické bezpečnosti a chemického zabezpečení;

b) zřízení ukrajinského národního referenčního centra pro identifikaci kontrolovaných a toxických chemických látek;

c) posílení kontrol přeshraničního pohybu kontrolovaných a toxických chemických látek.

Podrobný popis opatření uvedených v první pododstavci je uveden v příloze.

Článek 2

1. Za provádění tohoto rozhodnutí odpovídá vysoký představitel Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku (dále jen „vysoký představitel“).

2. Technickým prováděním opatření uvedených v čl. 1 odst. 2 je pověřen sekretariát OBSE. Tento úkol plní na odpovědnost vysokého představitele. Za tímto účelem uzavře vysoký představitel se sekretariátem OBSE nezbytná ujednání.

Článek 3

1. Finanční referenční částka na provádění projektů uvedených v čl. 1 odst. 2 prvním pododstavci činí 1 431 156,90 EUR.

2. Výdaje financované částkou stanovenou v odstavci 1 jsou spravovány v souladu s postupy a pravidly, kterými se řídí souhrnný rozpočet Unie.

3. Na řádnou správu výdajů uvedených v odstavci 2 dohlíží Komise. Za tímto účelem uzavře se sekretariátem OBSE finanční dohodu. Tato dohoda musí obsahovat ustanovení, že sekretariát OBSE zajistí zviditelnění příspěvku Unie úměrné jeho výši.

4. Komise usiluje o uzavření finanční dohody uvedené v odstavci 3 co nejdříve po vstupu tohoto rozhodnutí v platnost. Informuje Radu o veškerých obtížích v tomto procesu a o dni uzavření finanční dohody.

Článek 4

Vysoký představitel podává Radě zprávy o provádění tohoto rozhodnutí a vychází při tom z pravidelných zpráv vypracovávaných sekretariátem OBSE. Na základě těchto zpráv provádí Rada hodnocení. Komise poskytne informace o finančních aspektech opatření uvedených v čl. 1 odst. 2 prvním pododstavci.

Článek 5

1. Toto rozhodnutí vstupuje v platnost dnem přijetí.

2. Toto rozhodnutí pozbývá platnosti 36 měsíců ode dne uzavření finanční dohody podle čl. 3 odst. 3, nebo šest měsíců ode dne jeho přijetí, pokud v této lhůtě nebude uzavřena uvedená finanční dohoda.

V Bruselu dne 11. července 2017.

Za Radu

předseda

T. TÕNISTE

PŘÍLOHA

Posílení chemické bezpečnosti a chemického zabezpečení na Ukrajině v souladu s rezolucí Rady bezpečnosti OSN č. 1540(2004)

1. Souvislosti

Použití chemických zbraní nebo chemických látek jakožto zbraní ze strany nestátních subjektů se stalo reálnou hrozbou. Vzhledem k současné bezpečnostní situaci představuje hrozba a riziko neoprávněného použití chemických látek nebo útoky na chemická zařízení závažný problém pro bezpečnost, hospodářství, zdraví a životní prostředí na Ukrajině. Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE) za podpory Úřadu OSN pro otázky odzbrojení (UNODA), Svazu chemického průmyslu Ukrajiny (UCU) a Mezinárodního střediska pro chemickou bezpečnost a zabezpečení (ICCSS) proto uspořádala ve dnech 11. až 12. prosince 2014 v ukrajinském Kyjevě vnitrostátní jednání u kulatého stolu na téma „Schopnosti v oblasti chemické bezpečnosti a zabezpečení na Ukrajině a vypracování integrovaného programu chemické bezpečnosti a zabezpečení na Ukrajině, včetně podpory provádění rezoluce č. 1540 (2004)".

V návaznosti na tuto akci se ve dnech 24. až 26. února 2015 uskutečnilo ve Vídni zasedání věnované vypracování integrovaného programu chemické bezpečnosti a zabezpečení na Ukrajině (ICSSP). Vnitrostátní účastníci se dohodli na plánu pro program chemické bezpečnosti a zabezpečení na Ukrajině. V první fázi provedli mezinárodní odborníci „komplexní přezkum chemické bezpečnosti a chemického zabezpečení na Ukrajině" (dále jen „komplexní přezkum"). V rámci tohoto komplexního přezkumu byla provedena mimo jiné analýza celkové politiky v oblasti chemické bezpečnosti a chemického zabezpečení na Ukrajině, bezpečnosti a zabezpečení přepravy nebezpečných chemických látek, infrastruktury a technických kapacity v oblasti analýzy nebezpečných chemických látek, hraničních a celních kontrol pohybu těchto látek, bezpečnosti a zabezpečení výroby, skladování, používání chemických látek ve vnitrostátním průmyslu.

Výsledkem byly tři projekty, které připravila organizace OBSE v zájmu podpory integrovaného programu chemické bezpečnosti a zabezpečení na Ukrajině. Tyto projekty byly vypracovány ve spolupráci s příslušnými ukrajinskými orgány. Všechny projekty budou prováděny v souladu s příslušnými ustanoveními plánu pro provádění Dohody o přidružení mezi Evropskou unií a Evropským společenstvím pro atomovou energii a jejich členskými státy na straně jedné a Ukrajinou na straně druhé (dále jen „dohoda o přidružení").

2. Cíle

Celkovým cílem tohoto rozhodnutí je podpora projektů OBSE zaměřených na posílení chemické bezpečnosti a chemického zabezpečení na Ukrajině v souladu s rezolucí č. 1540 (2004) a dohodou o přidružení, a to poskytnutím významného příspěvku k integrovanému programu chemické bezpečnosti a zabezpečení na Ukrajině. Toto rozhodnutí zejména usiluje o omezení hrozby, již představuje nedovolený obchod s kontrolovanými a toxickými chemickými látkami v zemích OBSE, zejména na Ukrajině, a tím i o podporu míru a bezpečnosti v sousedství Unie.

3. Popis projektů

3.1. Projekt 1: Zlepšení regulačního systému Ukrajiny v oblasti chemické bezpečnosti a chemického zabezpečení

3.1.1. Cíl projektu

— Jako součást integrovaného programu chemické bezpečnosti a zabezpečení v souladu se závazky podle rezoluce č. 1540 (2004) zlepšit ukrajinský právní a regulační základ v oblasti chemické bezpečnosti a chemického zabezpečení.

3.1.2. Popis projektu

— Za účelem podpory ukrajinských vládních agentur při řešení hrozeb, jež představuje zneužití toxických chemických látek, určila OBSE a příslušné ukrajinské orgány čtyři prioritní dokumenty týkající se posílení právních předpisů v oblasti chemické bezpečnosti a chemického zabezpečení:

  — technický předpis týkající se „bezpečného a zabezpečeného nakládání s chemickými výrobky";

  — technický předpis týkající se „klasifikace a označování nebezpečných chemických látek";

  — změny ukrajinského práva týkajícího se „vysoce rizikových zařízení";

  — vyhláška Kabinetu ministrů Ukrajiny týkající se „určování vysoce rizikových zařízení a souvisejících prohlášení o bezpečnosti".

3.1.3. Očekávané výsledky projektu

— V rámci projektu budou vypracovány čtyři dokumenty uvedené v bodu 3.1.2 za účelem jejich přijetí do regulačního a legislativního rámce.

3.1.4. Příjemci projektu

— Ministerstvo pro hospodářský rozvoj a obchod Ukrajiny;

— Státní záchranná služba Ukrajiny.

3.2. Projekt 2: zřízení ukrajinského národního referenčního centra pro identifikaci kontrolovaných a toxických chemických látek

3.2.1. Cíl projektu

— Jako součást integrovaného programu chemické bezpečnosti a zabezpečení v souladu se závazky podle rezoluce č. 1540(2004) zlepšit schopnost ukrajinských orgánů identifikovat toxické chemické látky a prekurzory a provádět forenzní šetření zneužití.

3.2.2. Popis projektu

— V souladu s doporučením komplexního přezkumu a na po schválení Ministerstvem zdravotnictví Ukrajiny by mohlo být na základě jednoho stávajícího výzkumného střediska zřízeno národní referenční centrum. Laboratoře tohoto výzkumného střediska však nemají odpovídající regulační základ, standardní operační postupy pro poskytování služeb příslušným orgánům a soukromým subjektům ani zvláštní přístroje pro chemickou analýzu s vysokým rozlišením pro přesné a spolehlivé odhalování a identifikaci nebezpečných chemických látek. Tento projekt proto pomůže vytvořit plně funkční národní referenční centrum, včetně pořízení přístrojů pro chemickou analýzu s vysokým rozlišením a odpovídající odborné přípravy pracovníků laboratoře.

3.2.3. Očekávané výsledky projektu

— Vytvoření národního referenčního centra pro identifikaci kontrolovaných a toxických chemických látek a jeho začlenění do vnitrostátních a mezinárodních systémů reakce na chemické hrozby.

— Modernizace laboratorního zařízení výzkumného střediska.

— Začlenění národního referenčního centra do mezinárodního rámce.

— Vyškolení pracovníků laboratoře.

3.2.4. Příjemci projektu

— Ministerstvo zdravotnictví Ukrajiny.

3.3. Projekt 3: posílení kontrol přeshraničního pohybu kontrolovaných a toxických chemických látek.

3.3.1. Cíl projektu

— Zlepšit hraniční kontroly a sledování chemických látek při tranzitu přes Ukrajinu, v souladu se závazky podle rezoluce č. 1540(2004).

3.3.2. Popis projektu

— Podle komplexního přezkumu je třeba posílit vnitřní kontroly přeshraničního pohybu toxických chemických látek a posílit v tomto ohledu vnitrostátní kapacity. Účelem projektu je tedy zavést řádně formalizované vnitrostátní systémy odborné přípravy a vyškolit školitele ze Státní pohraniční stráže Ukrajiny a Státní finanční správy Ukrajiny v problematice odhalování a identifikace kontrolovaných a toxických chemických látek přepravovaných přes státní hranice Ukrajiny. Ukrajinské orgány tak získají dlouhodobě využitelné znalosti a osvědčené postupy v oblasti chemické bezpečnosti, zabezpečení a řešení krizí, pokud jde o kontrolované a toxické chemické látky, a to díky vypracování vnitrostátních standardních operačních postupů harmonizovaných s Unií, zavedení mezinárodních standardů a postupů v této oblasti, pořádání simulačních cvičení a cvičení přímo v terénu na hranicích apod. Projekt rovněž napomůže při posilování kontroly vývozu prostřednictvím prosazování kontrolního seznamu Unie pro zboží dvojího užití ze strany ukrajinských celních orgánů.

— Byly určeny tyto oblasti, v nichž by se měl projekt uplatnit:

— analýza a sledování chemických látek při tranzitu;

— ochrana hranic a nedovolené obchodování;

— vzdělávání a osvěta;

— zavedení příslušných správních a operačních předpisů týkajících se chemické bezpečnosti a chemického zabezpečení;

— reakce na mimořádné události, pokud jde o nehody při tranzitu.

3.3.3. Očekávané výsledky projektu

— Vypracování vnitrostátních programů odborné přípravy pro Státní finanční správu Ukrajiny a Státní pohraniční stráž Ukrajiny věnovaných postupům v oblasti chemické bezpečnosti, zabezpečení a řešení krizí při přeshraničním pohybu kontrolovaných a nebezpečných chemických látek na pozemních hraničních přechodech, v námořních přístavech a na letištích.

— Vyškolený personál, včetně vnitrostátních školitelů ze Státní finanční správy Ukrajiny a Státní pohraniční stráže Ukrajiny, a zaměstnanci dopravních orgánů na regulační, řídící a operační úrovni.

— Posílené kapacity v oblasti kontroly vývozu a vymáhání práva, pokud jde o kontrolu přeshraničního pohybu kontrolovaných a nebezpečných chemických látek na pozemních hraničních přechodech, v námořních přístavech a na letištích.

3.3.4. Příjemci projektu

— Státní finanční správa Ukrajiny;

— Státní pohraniční stráž Ukrajiny.

4. Správní podpora pro provádění projektů

Specializovaní zaměstnanci v rámci sekretariátu OBSE a úřadu koordinátora projektu OBSE na Ukrajině budou koordinovat a řídit provádění projektových činností uvedených v bodě 3 za účelem dalšího rozvoje rámce spolupráce mezi ukrajinskými partnery, mimo jiné vypracováním příslušných nových návrhů projektů a vnitrostátních opatření.

Dotyčný podpůrný personál bude plnit tyto úkoly:

— řízení projektů ve všech fázích projektového cyklu;

— každodenní finanční dohled nad projekty;

— zajišťování technických a právních odborných poznatků, podpora rozsáhlejších zakázek, zapojení dalších mezinárodních organizací, zajišťování kvality a kontrola kvality výsledků schválených projektů, předkládání zpráv Evropské unii o veškerých činnostech programu chemické bezpečnosti a zabezpečení;

— podpora ukrajinských orgánů při vypracovávání nových vnitrostátních opatření v rámci integrovaného programu chemické bezpečnosti a zabezpečení v souladu s rezolucí Rady bezpečnosti OSN č. 1540 (2004).

5. Doba trvání

Celková odhadovaná doba trvání projektů bude 36 měsíců.

6. Subjekt pověřený technickým prováděním

Technickým prováděním tohoto rozhodnutí bude pověřen sekretariát OBSE. Sekretariát OBSE bude v souladu s Úmluvou o chemických zbraních provádět činnosti podle tohoto rozhodnutí ve spolupráci s ostatními mezinárodními organizacemi a agenturami s cílem zajistit efektivní vzájemnou součinnosti a vyhnout se zdvojování s činnostmi prováděnými v rámci Organizace pro zákaz chemických zbraní.

7. Podávání zpráv

Sekretariát OBSE bude vypracovávat pravidelné zprávy a zprávy po dokončení každé z popsaných činností. Závěrečné zprávy by měly být předloženy Unii nejpozději šest týdnů po dokončení příslušných činností.

8. Řídící výbor

Řídící výbor tohoto projektu bude složen ze zástupce vysokého představitele a ze zástupce prováděcího subjektu uvedeného v bodě 6 této přílohy. Řídící výbor bude provádění projektů pravidelně přezkoumávat, a to nejméně jednou za šest měsíců, mimo jiné i za využití prostředků elektronické komunikace.

Celkové náklady projektu činí 1 431 156,90 EUR.

9. Odhadované celkové náklady projektu a finanční příspěvek Unie

Celkové náklady projektu činí 1 431 156,90 EUR.